

POSTUPCI OOČ (DIN8580) STROJNI

Rezni alat s oštricom

Geometrijski definirana oštrica

- Tokarenje
- Glodanje
- Bušenje, upuštanje, razvrtavanje
- Blanjanje, dubljenje
- Piljenje
- Provlačenje

Geometrijski nedefinirana oštrica

- Brušenje
- Superfinaš
- Honanje
- Lepanje

Rezni alat bez oštrice

- Elektroerozija - EDM
- Elektrokemijska obrada - ECM
- Obrada laserom
- Obrada vodenim mlazom - WJM

GIBANJA U OBRADI ODVAJANJEM ČESTICA

GLAVNO GIBANJE (G)- izvodi se brzinom v_c i njome se obavlja odvajanje čestica, pri čemu se troši najveći dio snage na alatnom stroju.

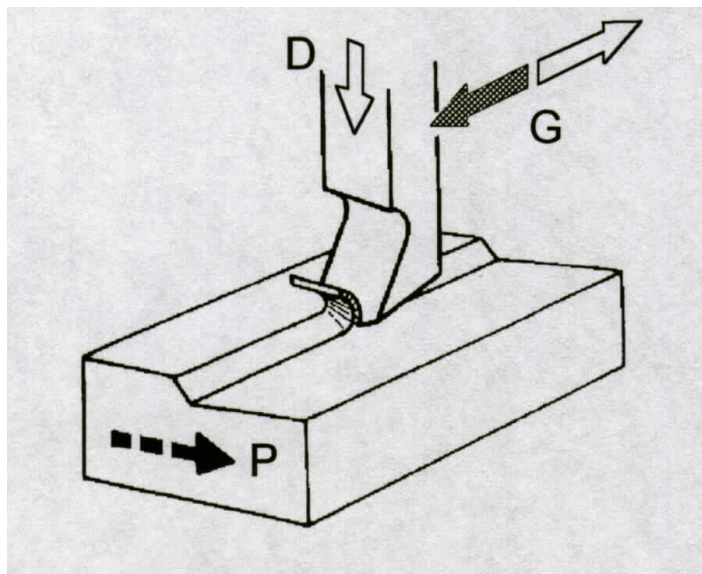
- ✧ kružno ili pravolinijsko
- ✧ kontinuirano ili diskontinuirano

POSMIČNO GIBANJE (P)- izvodi se brzinom v_f i služi za održavanje kontakta između alata i obratka.

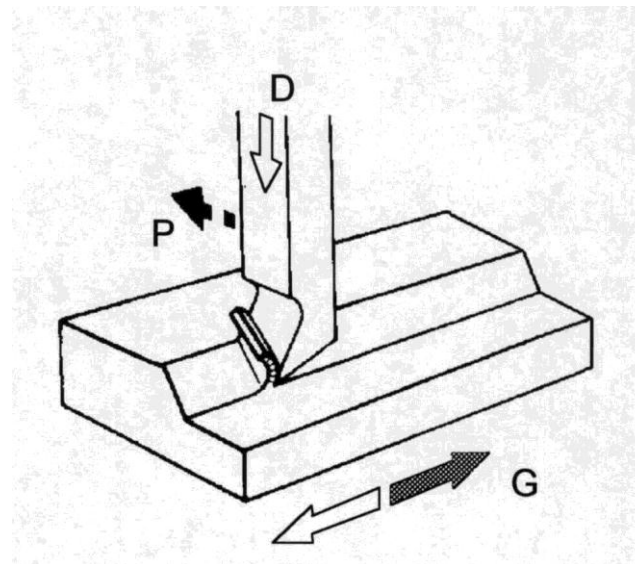
- ✧ kružno ili pravolinijsko
- ✧ kontinuirano ili diskontinuirano

DOSTAVNO GIBANJE (D)- primak-odmak; potrebno je za dovođenje alata i obratka u zahvat, zauzimanje dubine rezanja, te povrat nakon obavljene obrade.

BLANJANJE

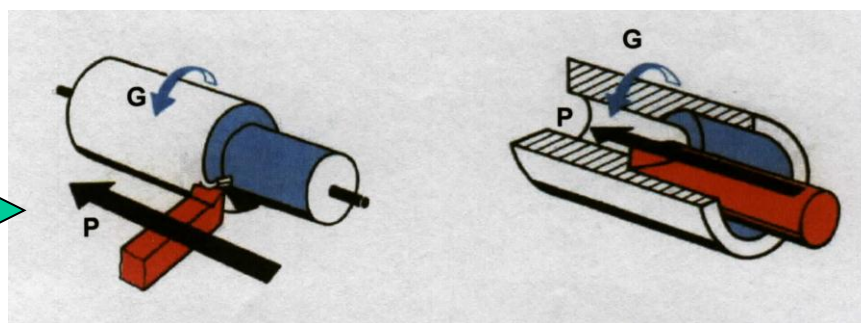
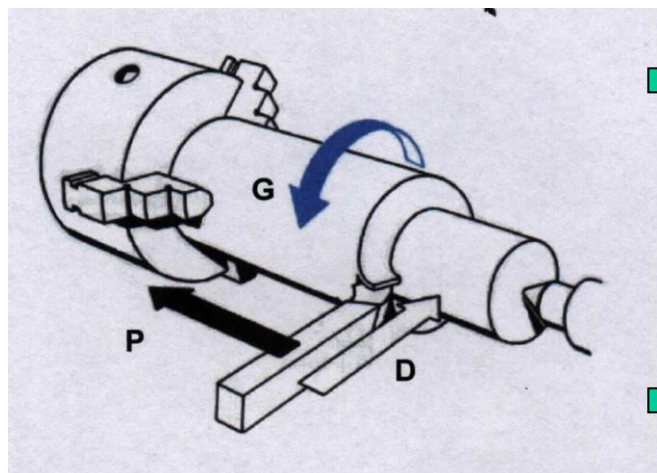

kratkohodno

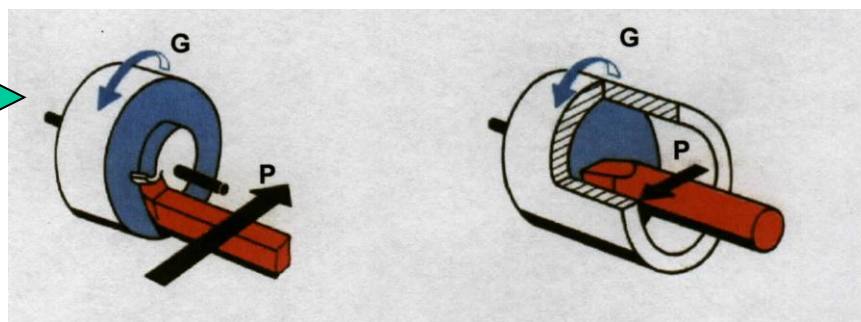
dugohodno

TOKARENJE

uzdužno vanjsko

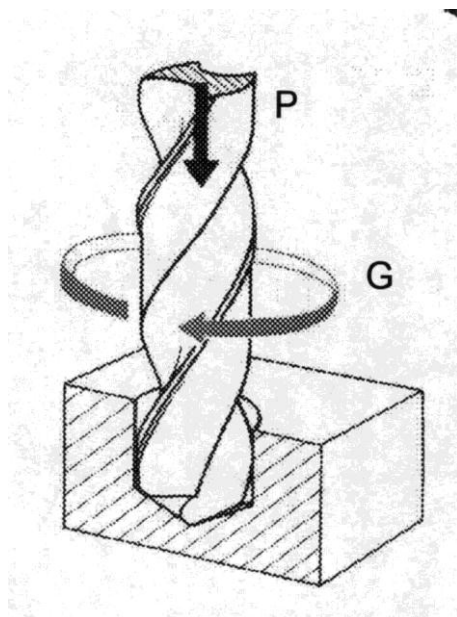
uzdužno unutarnje

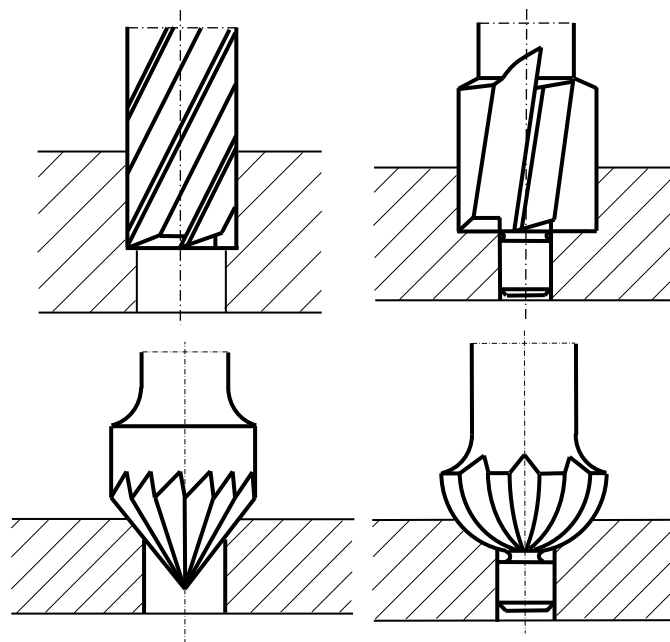
poprečno vanjsko

poprečno unutarnje

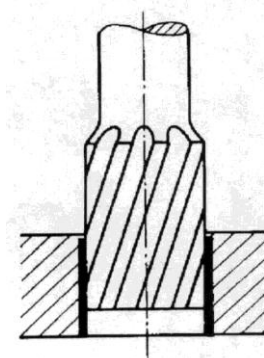
OBRADA PROVRTA

bušenje

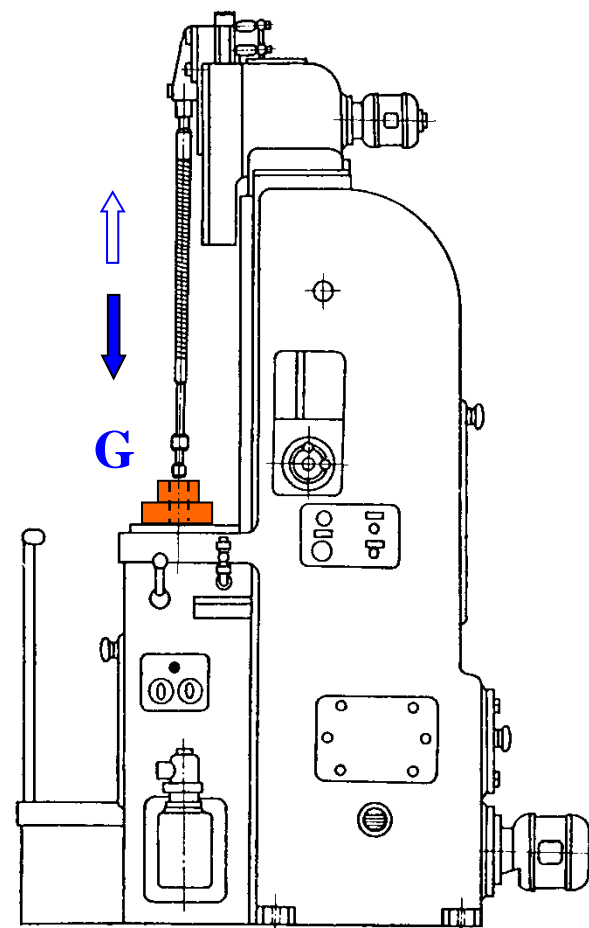
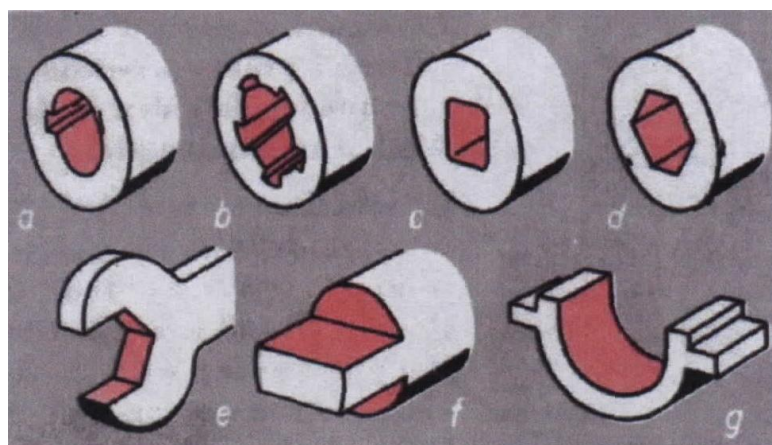

upuštanje

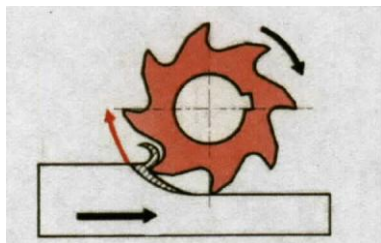

razvrtavanje

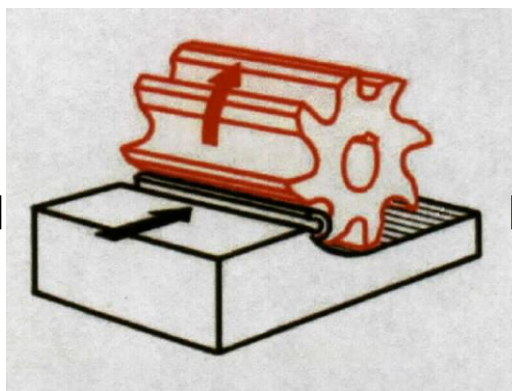
PROVLAČENJE

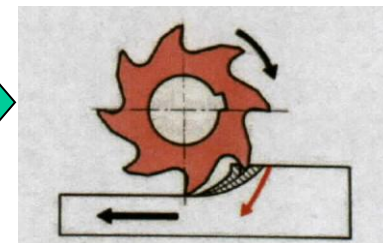
GLODANJE

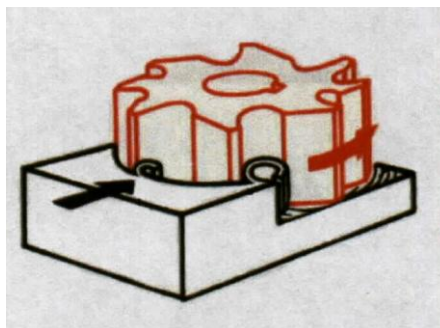
protusmjerno

obodno ravno

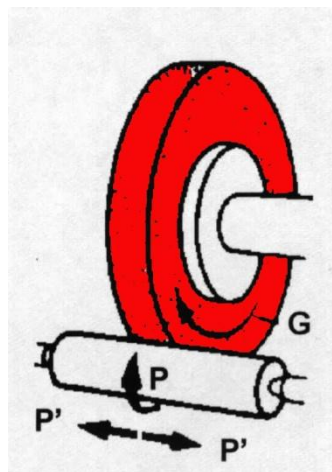

istosmjerno

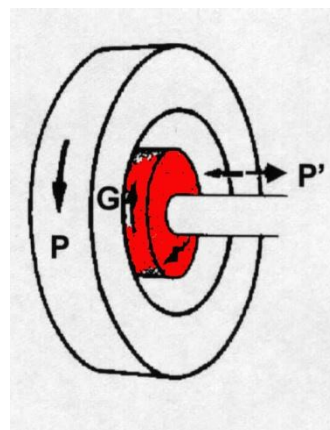

čono ravno

BRUŠENJE

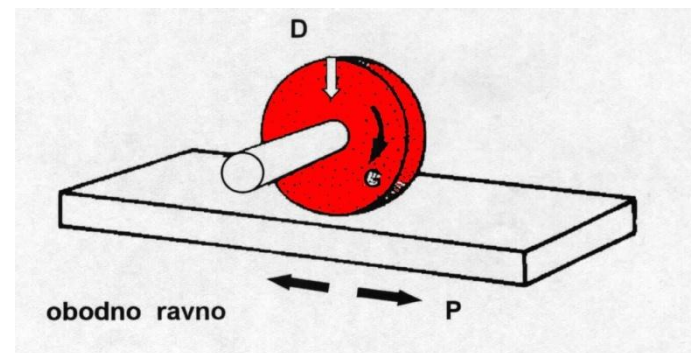

vanjsko

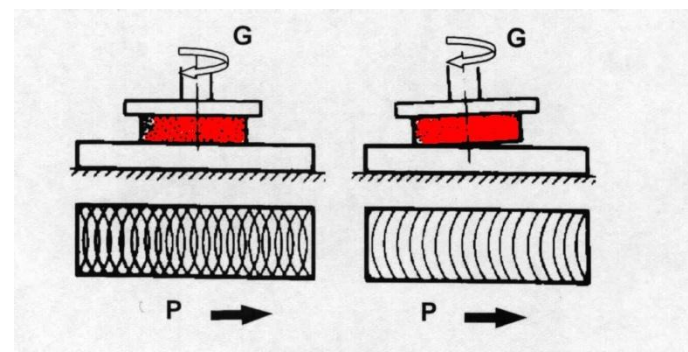

unutarnje

obodno okruglo

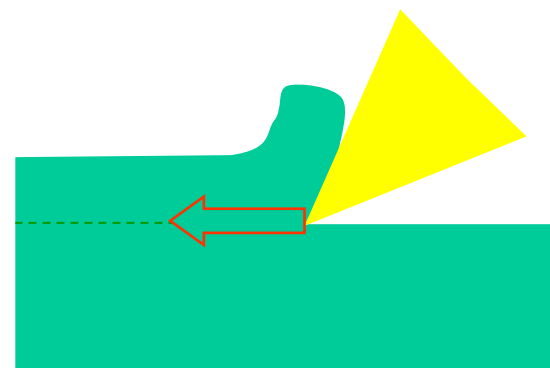
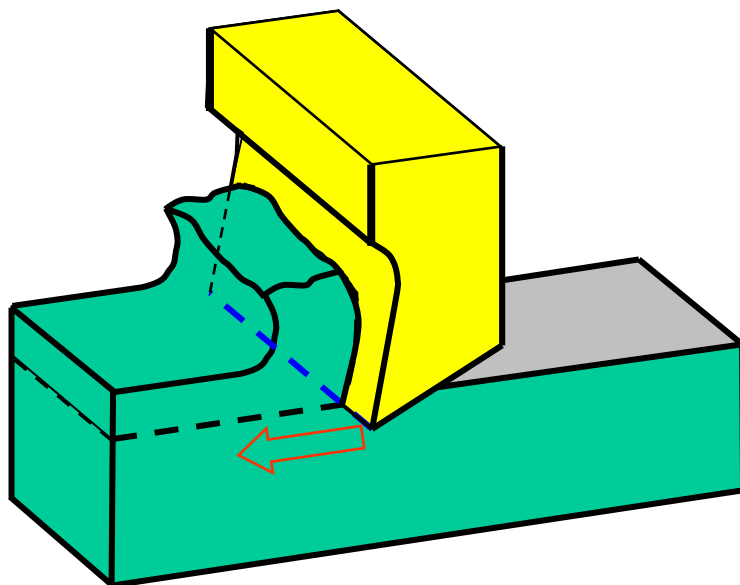
obodno ravno

čono ravno

Osnovni princip konvencionalnih postupaka ooč:

REZNI KLIN

MATERIJALI REZNOG KLINA = ?

REZNA GEOMETRIJA = ?

Materijali reznog dijela alata definirane geometrije

- **Alatni čelici:** 0,6-1,5% C; brzina ~10m/min; temp. Izdr. 300°C
- **Brzorezni čelici:** legirani s Cr, W, Co, V i Mo; jednodjelan
- **Tvrđi metal:** sinterirani karbidi metala (W + event. Ti, Ta) i veziva (Co); višedjelan (drška od konstrukcijskog čelika);
- **Prevučeni tvrđi metali:** prevlake od TiN, Al₂O₃, TiCN, ...
CVD i PVD postupci prevlačenja
- **Sitno-zrnati tvrđi metali**
- **Cermet:** TiC+TiNC + kobaltna vezivna osnova
- **Keramike:** oksidna na bazi Al₂O₃ i nitridna Si₃Ni₄; ojačana vlaknima
- **CBN – kubni nitrid bora**
- **PCD – polikristalni dijamant**

Svojstva materijala reznih alata – kvalitativni prikaz

